

**UTENOS RAJONO SAVIVALDYBĖS TARYBOS
ETIKOS KOMISIJA**

**SPRENDIMAS
DĖL RIMANTO DIJOKO ELGESIO**

2020 m. rugpjūčio 20 d. Nr. *T6-8(3)*
Utena

Utenos rajono savivaldybės tarybos etikos komisija (toliau – Komisija): Komisijos pirmininkas Sigitas Mecelica, nariai Albinas Grincevičius, Arvydas Ramelis, Kęstutis Udras, dalyvaujant Komisijos sekretorei Dianai Jasiūnienei, įvertinusi tyrimo metu surinktą medžiagą,

n u s t a t ė:

Komisija 2020 m. birželio 18 d. posėdyje išnagrinėjo gautą Utenos rajono savivaldybės tarybos nario Pauliaus Čyvo skundą ir surinkusi papildomą informaciją nustatė, kad Rimantas Dijokas dalyvavo 2020 m. gegužės 28 d. Utenos rajono savivaldybės tarybos (toliau – Taryba) posėdyje priimant sprendimus Nr. TS-148 „Dėl pritarimo UAB „Utenos šilumos tinklai“ 2019 m. veiklos ataskaitai“ ir Nr. TS-149 „Dėl pritarimo UAB „Utenos vandenys“ 2019 m. veiklos ataskaitai“, kuriais pritarta ataskaitoms įmonių, kurios teikė finansinę paramą Kario – partizano Antano Kraujelio atminimo įamžinimo labdaros ir paramos fondui (toliau – Fondas), kurio steigėjas ir valdybos narys yra Utenos rajono savivaldybės tarybos narys Rimantas Dijokas.

Komisija nusprendė pradėti tyrimą dėl R. Dijoko kaip Tarybos nario pareigos vengti interesų konflikto, o šiam kilus – nusišalinti. Atlikdama tyrimą Komisija vertino ar R. Dijokas nepažeidė Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymo (toliau – Įstatymas) 3 straipsnio 1 dalies 2 punkto, 11 straipsnio 1 ir 2 dalių nuostatų, spręsdamas klausimus, susijusius su jo įsteigtam juridiniam asmeniui, kurio valdyme R. Dijokas dalyvauja, finansinę paramą teikiančių įmonių interesais.

Komisija išnagrinėjusi gautą medžiagą, 2020-08-13 protokolas Nr. T6-7 vienbalsiai nusprendė, jog gautą dokumentų pakanka tyrimą užbaigti.

Nustatytos faktinės aplinkybės

1. 2020 m. gegužės 28 d. Tarybos posėdyje priimtas sprendimas Nr. TS-148 „Dėl pritarimo UAB „Utenos šilumos tinklai“ 2019 m. veiklos ataskaitai“ (toliau – Sprendimas Nr. TS-148).

Šiuo sprendimu Taryba nusprendė pritarimo UAB „Utenos šilumos tinklai“ 2019 m. veiklos ataskaitai, o UAB „Utenos šilumos tinklai“ yra teikusi finansinę paramą Fondui.

Iš Komisijai pateiktų vardinio balsavimo rezultatų matyti, kad R. Dijokas dalyvavo balsuojant ir balsavo „už“ Sprendimo Nr. TS-148 priėmimą.

2. 2020 m. gegužės 28 d. Tarybos posėdyje priimtas sprendimas Nr. TS-149 „Dėl pritarimo UAB „Utenos vandenys“ 2019 m. veiklos ataskaitai“ (toliau – Sprendimas Nr. TS-149).

Šiuo sprendimu Taryba nusprendė pritarimo UAB „Utenos vandenys“ 2019 m. veiklos ataskaitai, o UAB „Utenos vandenys“ yra teikusi finansinę paramą Fondui.

Iš Komisijai pateiktų vardinio balsavimo rezultatų matyti, kad R. Dijokas dalyvavo balsuojant ir balsavo „už“ Sprendimo Nr. TS-149 priėmimą.

3. Utenos rajono savivaldybės tarybos 2020 m. gegužės 28 d. posėdyje svarstant klausimus TS-148 „Dėl pritarimo UAB „Utenos šilumos tinklai“ 2019 m. veiklos ataskaitai“ ir TS-149 „Dėl pritarimo UAB „Utenos vandenys“ 2019 m. veiklos ataskaitai“ R. Dijokas nusišalinimo nepareiškė.

4. Rimantas Dijokas savo privačių interesų deklaracijoje yra nurodęs ryšį (dalininkas ar narys) su juridiniu asmeniu Kario – partizano Antano Kraujelio atminimo įamžinimo labdaros ir paramos fondu.

5. Pagal Rimanto Dijoko Komisijai pateiktą informaciją, jis yra Fondo steigėjas ir valdybos narys.

6. Komisija 2020 m. birželio 23 d. kreipėsi į UAB „Utenos vandenys“ prašydama pateikti dokumentų susijusių su paramos skyrimu Fondui kopijas.

UAB „Utenos vandenys“ atsiuntė:

- Fondo direktoriaus Viliaus Maslausko pasirašytą prašymo paremti Fondą 15000 eurų, kopija,

- UAB „Utenos vandenys“ stebėtojų tarybos 2019 m. lapkričio 6 d. posėdžio protokolo Nr. 3 išrašą, kuriame priimtas sprendimas teikti paramą Fondui. Duomenų apie R.Dijoko dalyvavimą kviestiniu asmeniu posėdyje nėra.

- UAB „Utenos vandenys“ su Fondu 2019 m. lapkričio 8 d. pasirašytą Paramos teikimo sutartį Nr. D-214/2019, pagal kurią 15000 Eur parama skiriama Fondo veiklai įsigyjant namą, kuriame žuvo partizanas. Sutartį pasirašė UAB „Utenos vandenys“ direktorius G.Diržauskas ir Fondo direktorius V.Maslauskas

UAB „Utenos šilumos tinklai“ atsiuntė:

- Fondo direktoriaus Viliaus Maslausko pasirašytą prašymo paremti Fondą 15000 eurų, kopija,

- UAB „Utenos šilumos tinklai“ stebėtojų tarybos 2019 m. rugpjūčio 21 d. posėdžio protokolo Nr.1.55-1 išrašą, kuriame priimtas sprendimas teikti paramą Fondui. Duomenų apie R.Dijoko dalyvavimą kviestiniu asmeniu posėdyje nėra

7. UAB „Utenos šilumos tinklai“ ir UAB „Utenos vandenys“ veiklos 2019 m. ataskaitose informacijos apie įmonės teiktas finansines paramas nėra.

Rimanto Dijoko paaiškinimas

Komisija gavo 2020 m. liepos 7 d. tarybos nario Rimanto Dijoko rašytinį paaiškinimą, kuriame nurodė, kad jam dalyvaujant fondo veikloje konkretūs klausimai į konkrečias Utenos rajono savivaldybės pavaldumo įmones, įstaigas dėl paramos fondo kreipimosi nebuvo svarstomi. 2020-05-28 Utenos rajono tarybos posėdyje svarstant klausimus dėl UAB „Utenos vandenys“ ir UAB „Utenos šilumos tinklai“ 2019 m. veiklos rezultatų nusišalinino, nes nei tuomet kai buvo svarstomi klausimai, nei anksčiau, nei dabar jam nėra žinoma kokiu laiku, kokiomis sumomis, kas ir kokiais tikslais finansavo fondą. Paaiškiniame taip pat nurodė, kad Utenos rajono tarybos posėdžio dokumentuose, t.y. UAB „Šilumos tinklai“ ir UAB „Utenos vandenys“ veiklos ataskaitose informacijos, kad Kario-partizano Antano Kraujelio atminimo įamžinimo labdaros ir paramos fondas buvo finansuojamas šių įmonių.“

Teisinis veikos vertinimas ir motyvai

Įstatymo 2 straipsnio 5 dalies 1 punkte nustatyta, kad valstybės politikai yra laikomi valstybinėje tarnyboje dirbančiais asmenimis. Rimantas Dijokas yra Savivaldybės tarybos narys (valstybės politikas), taigi Įstatymo nuostatos jam taikomos visos apimties ir tiesiogiai.

Deklaruojančius asmenis Įstatymas įpareigoja nešališkai, sąžiningai ir tinkamai atlikti savo tarnybines pareigas, t. y. teisės aktų nustatyta tvarka ir priemonėmis vengti interesų konflikto ir elgtis taip, kad nekiltų abejonių, jog toks konfliktas yra (Įstatymo 3 straipsnio 1 dalies 2 punktas).

Tokiems asmenims Įstatymas draudžia dalyvauti rengiant, svarstant ar priimant sprendimus arba kitaip juos paveikti ar bandyti paveikti, arba atlikti kitas tarnybines pareigas (toliau – atlikti tarnybines pareigas), jeigu atliekamos tarnybinės pareigos yra susijusios su jo privačiais interesais (Įstatymo 11 straipsnio 1 dalis).

Interesų konfliktą Įstatymas apibrėžia kaip situaciją, kai deklaruojantis asmuo, atlikdamas tarnybines pareigas ar vykdydamas tarnybinį pavedimą, turi priimti ar dalyvauti priimant sprendimą arba įvykdyti pavedimą, kurie susiję ir su jo privačiais interesais (Įstatymo 2 straipsnio 2 dalis). Tokį konfliktą sukelia deklaruojančiojo asmens ar jam artimų asmenų, nurodytų Įstatymo 2 straipsnio 1 dalyje, turimi privatūs interesai – suinteresuotumas asmenine turtine ar neturtine nauda, moralinė skola, moralinis įsipareigojimas ar kitas panašaus pobūdžio interesas deklaruojančiam asmeniui atliekant tarnybines pareigas (Įstatymo 2 straipsnio 3 dalis).

Deklaruojantis asmuo apie Įstatymo 11 straipsnio 1 dalyje nurodytus atvejus, prieš atlikdamas tarnybines pareigas arba pradėjęs jas atlikti, privalo informuoti institucijos ar įstaigos vadovą ar jo įgaliotą asmenį, o kai deklaruojantis asmuo yra institucijos ar įstaigos vadovas, – šį vadovą į pareigas priimančią ar skiriančią subjektą arba kolegialią valstybės ar savivaldybių instituciją ir asmenis, kurie kartu atlieka tarnybines pareigas, ir pareikšti apie nusišalinimą, ir jokia forma nedalyvauti toliau atliekant tarnybines pareigas (Įstatymo 11 straipsnio 2 dalis).

Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas (toliau – LVAT) yra pasisakęs, jog Įstatymo tikslai yra prevenciniai, o konstatuojant, kad asmuo pažeidė šį įstatymą, pakanka identifikuoti formaliuosius viešųjų ir privačių interesų konflikto požymius ir įrodyti, kad asmuo nesiėmė įstatyme numatytų priemonių viešųjų ir privačių interesų konfliktui savo veikloje išvengti (*LVAT 2014 m. balandžio 3 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A⁴⁴²-1009/2014*). Vertinant šiuo požiūriu neturi lemiamos reikšmės ir priimtojo sprendimo naudingumas asmeniui, nes „net ir nenaudingas sprendimas gali sukelti interesų konfliktą. Konfliktą kelia asmens, dirbančio valstybės tarnyboje, galimas šališkumas priimant sprendimus, jo teigiamas ar neigiamas nusistatymas. Todėl valstybės tarnautojas priimdamas sprendimus privalo vengti net šališkumo regimybės“ (*LVAT 2011 m. lapkričio 28 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A²⁶¹-3154/2011*).

Sprendimai Nr. TS-148 ir TS-149 buvo priimti dėl įmonių, kurios teikė finansinę paramą Fondui, kurio steigėjas ir valdybos narys yra Utenos rajono savivaldybės tarybos narys Rimantas Dijokas.

Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas yra pabrėžęs, kad asmeninis suinteresuotumas ir iš to galbūt kylantis interesų konfliktas visų pirma turi būti siejamas su deklaruotinių privačių interesų duomenimis bei, kai kuriais atvejais, ir su paties valstybės tarnyboje dirbančio asmens subjektyvia nuomone apie duomenis ar aplinkybes, kurie jam gali kelti interesų konfliktą (*pvz., LVAT 2013 m. spalio 21 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A756-1601/2013*). Įstatymo 6 straipsnyje reglamentuotas privačių interesų deklaracijų turinys ir nustatyta pareiga asmeniui, dirbančiam valstybinėje tarnyboje, nurodyti kad jis yra juridinio asmens dalyvis. Taigi jeigu valstybės politikui atliekant tarnybines pareigas tenka spręsti klausimus, tiesiogiai susijusius su juridiniu asmeniu, kurio dalyvis jis yra, jam kyla pareiga imtis visų priemonių siekiant išvengti interesų konflikto situacijos ir jokia forma nedalyvauti sprendžiant šiuos klausimus. Analizuojamoje situacijoje 2020 m. gegužės 28 d. Tarybos posėdyje buvo svarstyti klausimai, tiesiogiai susiję su įmonėmis, kurios 2019 m. yra finansiškai parėmusios Fondą, kurio steigėjas ir valdybos narys yra Rimantas Dijokas.

Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas pabrėžė, kad Įstatymo 11 straipsnyje nustatyta asmens, dirbančio valstybinėje tarnyboje, pareiga nusišalinti nuo dalyvavimo rengiant, svarstant ar priimant sprendimus arba kitaip paveikti sprendimus, kurie sukelia interesų konfliktą, neturėtų būti suprantama pernelyg siaurai, o sprendimo priėmimas neturėtų būti suprantamas tik kaip galutinio sprendimo priėmimas remiantis konkrečią sritį reguliuojančiu detaliu reglamentavimu (*2018 m. balandžio 12 d. administracinė byla Nr. eA-554-602/2018*).

Tyrimo metu Etikos komisija objektyvių duomenų, įrodančių, kad savivaldybės tarybos narys R.Dijokas dalyvavo, tarpininkavo ar žinojo apie UAB „Utenos šilumos tinklai“ ir UAB „Utenos vandenys“ skirtą paramą nenustatė.

Komisija, atsižvelgdama į išdėstytas aplinkybes ir vadovaudamasi Utenos rajono savivaldybės etikos komisijos nuostatų, patvirtintų Utenos rajono savivaldybės tarybos 2019 m. gegužės 30 d. sprendimu Nr. TS-133 „Dėl Utenos rajono savivaldybės etikos komisijos sudarymo ir jos nuostatų patvirtinimo“

n u s p r e n d ė:

1. Konstatuoti, kad Utenos rajono savivaldybės tarybos narys Rimantas Dijokas nepažeidė Viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje įstatymo reikalavimų.
2. Sprendimo kopiją išsiųsti savivaldybės tarybos nariui Rimantui Dijokui.
3. Sprendimo kopiją išsiųsti savivaldybės tarybos nariui Pauliui Čyviui.
4. Sprendimo kopiją išsiųsti Vyriausiajai tarybinės etikos komisijai
3. Sprendimą paskelbti Utenos rajono savivaldybės interneto svetainėje www.utena.lt.
4. Sprendimas gali būti skundžiamas Vyriausiajai tarnybinės etikos komisijai per vieną mėnesį nuo sprendimo paskelbimo arba jo įteikimo valstybės politikui, dėl kurio priimtas sprendimas, dienos.

Komisijos pirmininkas

Sigitas Mecelica

Komisijos balsavimo rezultatai

Sigitas Mecelica – „už“

Albinas Grincevičius – „už“

Kęstutis Udras – „už“

Arvydas Ramelis – „už“